

VIDOMBÁK VEZET, BUKAREST CSAK A KILENCEDIK, KOLOZSVÁR PEDIG A TIZEDIK AZ URBANIZEHUB TOPLISTÁJÁN

Torz tükörkép a romániai városok gazdaságáról

Sokakat meglepett az UrbanizeHub listája a leggazdagabb romániai városokról, hiszen még véletlenül sem Bukarest, Kolozsvár vagy éppen Temesvár áll a rangsor élén. Összesen amúgy 15 erdélyi város került fel a harmincas toplistára. A lapcsaládunknak nyilatkozó szakértő szerint a használt módszertan torz képet festett a romániai városok gazdasági erejével kapcsolatban.

» BÁLINT ESZTER, ISZLAI KATALIN

Számos gazdasági mutató figyelembevételével rangsorolta Románia városait az UrbanizeHub elnevezésű, intelligens és fenntartható városfejlesztési ötleteket népszerűsítő startup (újnonnan alapított vállalkozás). A kutatást végző szakemberek a „leggazdagabb” városokat keresték, azaz a gazdaságilag erőseket, meglepő módon azonban nagyvárosok alig szerepelnek az első között.

Meglepő rangsor

A kutatók kiemelték, hogy Romániában kimondottan egyszerű hasonló elemzéseket készíteni, mivel számos információ áll rendelkezésre például a vállalatok teljesítményével kapcsolatban, míg más országokban ezek sokszor titkosítottak. Az elemzést két fő mutató vizsgálatával állították össze: az első az egy főre jutó bruttó hazai termék (GDP), amelyet a cégek jövedelmei alapján becsülték meg, megmutatva ezzel a helyi vállalatok erejét. A másik meghatározó mutató az egy főre eső jövedelemadó, amely a helyi jólét vizsgálatára alkalmas, illetve a munkavállalók száma és az átlagkereset kiszámítására. Az egy főre jutó GDP esetében 2018-as adatokat vettek figyelembe, a jövedelemadónál pedig a 2013 és 2017 közötti értékek átlagát (2018-at ebben az esetben azért hagyták ki, mert abban az évben kormányzati intézkedések miatt a jövedelemadó mértéke jelentősen csökkent).

Még épül a reptér, de már listavezető

Az eredmények szerint Románia gazdaságilag legfejlettebb városa a Brassó megyei Vidombák, második az Arges megyei Mioveni, harmadik pedig az Ilfov megyei Otopeni. Mint a szakemberek rámutattak: első látásra

melegpő lehet, hogy nagyvárosok helyett az említett települések szerepelnek az első helyeken, de mindez nem véletlen. Az aranyérmes Vidombákon például számos ipari vállalat működik, ráadásul Brassó közelsége is kedvezően hat a településre. Mindennek következtében rengeteg munkahely áll rendelkezésre a településen, olyanira, hogy a kisvárosban dolgozók száma meghaladja a lakosokét (2018-ban 10 986 munkavállalója volt a 6480-as lakosságszámú településnek). Az egy főre eső GDP rekordmagas, eléri a 115 594 eurót, az egy főre jutó jövedelem pedig a 2013–2017-es időszakban 1192,85 euró volt.

A második az Arges megyei Mioveni, ahol az egy főre jutó GDP 70 810 euró, a jövedelem pedig 622,64 euró – a helyi Dacia-gyárba már évekként ezelőtt naponta 14 ezren ingáztak, a harmadik Otopeni-re pedig 11 ezren. Utóbbiban az egy főre jutó GDP már „csak” 33 928 euró, a jövedelem viszont 1926,13 euró, ami fölényesen a legmagasabbnak számít a harmincas toplistán, 1000 euró fölött a Bukarest melletti településen kívül csak az első helyezett Vidombákon van.

A dobogósok után Voluntari (Ilfov megye), Năvodari (Konstanca megye), Măgurele (Ilfov megye) következnek a sorban.

Erőteljes erdélyi és partiumi jelenlét

A hetedik és a nyolcadik helyen két Arad megyei kisvárost, Kisjenőt és Kürtöst találjuk – mindkét településen 34 ezer euró körüli az egy főre eső bruttó hazai termék, és 389,36, illetve 363,54 eurós egy főre eső jö-

vedelemmel. Ennyi meglepetés után már valószínűleg senkit nem lep, hogy Bukarest csak a kilencedik, Kolozsvár pedig a tizedik helyre tudta „felküzdeni magát”. A román főváros lakossága meghaladja a 2 milliót, az alkalmazottak száma 896 850, az egy főre jutó GDP 22 972, a jövedelem pedig 399,91 euró. A kincses városban eközben a 324 ezer lakosnak szintén nagyjából a fele dolgozik, a GDP egy főre 22 743, a jövedelem 421,22 euró.

A Székelyföld leggazdagabb városa az ásványvízéről híres Borszék – a 21 574 eurós egy főre jutó GDP és 391,96 eurós egy főre eső jövedelem a tizenkettedik pozícióig röpítette az alig 2700 lakosú Hargita megyei kisvárost.

A listára felkerült, magyarok által is lakott települések közül Temesvár a tizenhatodik 21 336, illetve 356,21 euróval, Nagyszeben a tizenhetedik (17 996, illetve 397,80 euró), Nagyszentmiklós a tizennyolcadik (17 485, illetve 434,39 euró), Marosvásárhely a huszadik (17 933, illetve 322,97 euró), a közeli Nyárádó a huszonegyedik (23 169, illetve 236,46 euró), Szászmedgyes a 23. (17 605, illetve 314,69 euró), Déva a 24. (19 292, illetve 284,25 euró), Csíkszereda a 25. (17 997, illetve 296,77 euró), Arad pedig a 27. (16 187, illetve 354,13 euró). Meglepő módon nem került fel ugyanakkor a listára például Brassó vagy a több ipari parkkal is rendelkező Nagyvárad.

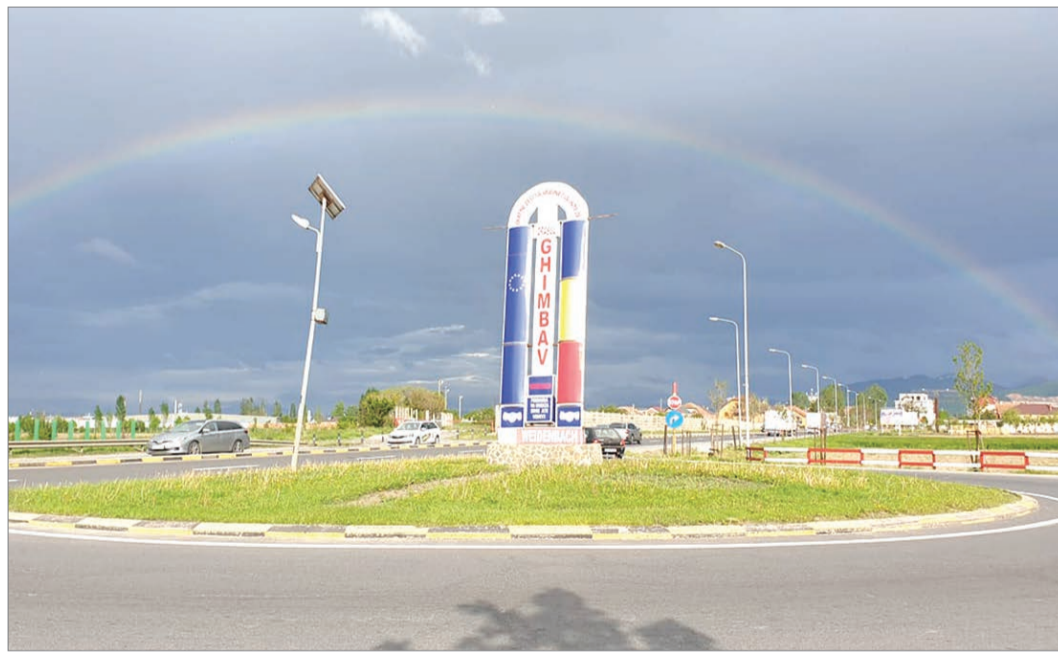
Torzító adatok

„Az első három helyezést kapcsán részletezett adatok valójában arról árulkodnak, hogy a használt mód-

» **„Az első három helyezést kapcsán részletezett adatok valójában arról árulkodnak, hogy a használt módszertan torz képet festett a romániai városok gazdasági erejével kapcsolatban” – jelentette ki megkeresésünkre Szabó Árpád közgazdász. Mint rámutatott, sokkal szerencsésebb lett volna, ha a nagyvárosok metropolisövezetéhez tartozó településeket nem külön, hanem a városokkal együtt vesszük figyelembe, és az alacsony lakosságszámú településeket kihagyják az elemzésből.**

szertan torz képet festett a romániai városok gazdasági erejével kapcsolatban” – jelentette ki megkeresésünkre Szabó Árpád közgazdász. Mint rámutatott, sokkal szerencsésebb lett volna, ha a nagyvárosok metropolisövezetéhez tartozó településeket nem külön, hanem a városokkal együtt vesszük figyelembe, és az alacsony lakosságszámú településeket kihagyják az elemzésből. Így azonban egy-egy város esetében nem a település valós erejét tükrözik az adatok. Hiába ingázik például sok munkavállaló egy településre, attól a helyi lakosság életszínvonalja nem emelkedik. Az alacsony lakosságszám ismét torzítja a képet, hiszen az egy főre visszaosztott értékek esetükben sokkal magasabbak. Borszék például azért végezhetett az előkelőnek számító 12. helyen, mivel ott működik a jelentős profitot termelő Borsec ásványvíz-palackozó, a lakosságszám viszont nagyon alacsony.

A másik probléma a szakember szerint, hogy sok cég máshová van bejegyezve, mint ahol működik, ezért a statisztikában az előbbinél szerepel, pedig valójában máshol erősíti a gazdaságot. „Sok székelyföldi kisvállalkozót ismerek, akik helyben működtetnek cégeket, a helyi adóhivatalok kekeckedései miatt azonban inkább Bukarestben jegyezték be a cégeket, oda fizetik az adókat” – magyarázta. Hozzátette: Marosvásárhely esetében a vegyipari kombinát és a gyógyszeripari vállalatok számítanak húzóerőnek, ezeknek köszönhetően végezhetett a huszadik helyen. Csíkszereda 25-ik helyezése viszont meglepően jó eredménynek számít. Ehhez Szabó szerint nagymértékben hozzájárulhattak a magyar kormány által a térségbe folyósított támogatások. A város 40 ezres lakosságszámához viszonyítva azonban az aktív munkavállalók száma mindössze 13 ezerre tehető a kutatás szerint, ami gyenge eredménynek számít. „Valószínűleg van néhány nagyon jól menő vállalat, amelyek esetében külföldi, valószínűleg magyarországi befektetések történtek. Ezek kevés alkalmazottal nagy nyereséget érnek el, ami statisztikailag emeli a város teljesítményét, ha azonban a munkanélküliek magas számát is figyelembe vesszük, azt láthatjuk, hogy nagy különbségek vannak a városon belüli lakosságcsoportok között” – zárta a közgazdász.

Fényes kilátások. Az UrbanizeHub Vidombákot tartja a leggazdagabb romániai városnak

FACEBOOKRÓL: SZÜLLŐ GYIMBAY

Hatalmas veszteségeket okoz a kényszerszünet a parajdi sóbányának

» KRÓNIKA

Megközelítőleg 800 ezer euróval csökkent a turizmusból befolyó bevétele a parajdi sóbányának, miután a létesítményt lezárták a látogatók elől március közepén a koronavírus-járvány miatt. Seprődi Zoltán, a parajdi sóbánya igazgatója az Agerpres hírügynökségnek azt nyilatkozta,

a járvány jelentős visszaesést okozott a bevételekben. 2020 márciusában mindössze 197 ezer lej folyt be turizmusból, míg tavaly márciusban ez az összeg 667 ezer lejre rúgott. Idén március 13-án a bánya bezárta kapuit a látogatók előtt. 2019 márciusában 22 238 turista és páciens ment le a bányába, míg idén márciusban csupán 5188. 2019 áprilisában a parajdi sóbánya tu-

rizmusból befolyó bevétele 1 620 877 lej volt, 67 635 látogatóval, májusban pedig 1 427 000 lej, 49 934 látogatóval. A számítások szerint a turizmusból befolyó bevétel 3 517 210 lejjel, azaz majdnem 800 ezer euróval csökkent – hangsúlyozta az igazgató. A kezelőközpont lezárása nem csupán a bánya turizmusból dolgozó alkalmazottait, hanem a bedolgozó cégek alkalmazot-

» **2019 márciusában 22 238 turista és páciens ment le a bányába, míg idén márciusban csupán 5188.**

tait is sújtotta, például a turistáknak a bányába való szállításával foglalkozó vállalatoknál dolgozókat. Seprődi közlése szerint még bizonytalan a bánya újraindításának a perspektívája, ez a romániai és a nemzetközi járványhelyzettől függ. Ami a kitermelői ágazatban dolgozókat illeti, a bányai igazgató elmondta, ők folytatják a munkát a megfelelő óvintézkedések betartásával.